

[Ministeren for offentlige arbejder.]

bekendt. Hverken geologerne eller personalet ved Harteboringerne kendte imidlertid noget til, at der skulle være fundet salt den pågældende dag, og ved udvalgets undersøgelse af prøvekuvertens indhold viste det sig, at saltleret med saltkrystallerne slet ikke kan hidrøre fra Harte. Under afhøringen i 1948 ændrede han flere gange sin forklaring om dette spørgsmål og erklærede til sidst, at han ikke var sikker på, at saltleret overhovedet hidrørte fra Harteboringen.

Ravlin, der ikke er geolog, har sikkert ment, at han kunne gøre saltfundet den 13. november 1936 mere plausibelt ved at dokumentere tidligere fund af små saltkrystaller, således som det f. eks. er fundet ved Heide i Holsten, men han har ikke regnet med at skulle udlevere kufferten og udsætte sig for risikoen for, at det blev påvist, at saltleret ikke kan stamme fra Harte. Det er under disse omstændigheder meget forståeligt, at Ravlin vægrede sig ved straks at udlevere prøvesamlingen og kun bøjede sig for en stærk henstilling fra de øvrige tilstedeværende, bl. a. repræsentanter for D.A.P. Co.

Ravlin har videre forklaret, at der ikke fandtes salt under nogen form på borestedet. Dette er ikke blot i strid med Østmanns under alle afhøringer fastholdte udtalelser, men imødegås også af de forklaringer, der er afgivet af en række andre ved borerne beskæftigede personer.

Ravlin har endelig forklaret, at han ikke på noget tidspunkt havde økonomiske vanskeligheder under Harteboringerne. Af den hos Østman beslaglagte brevveksling fremgår det imidlertid, at Ravlin omkring nytår 1937 havde vanskeligheder ved at fremskaffe den til fortsættelse af borerne nødvendige kapital, som statsministeriet i henhold til boretilladelsen havde krævet genoptaget inden 3 måneder under boretilladelsens fortabelse. Netop i disse økonomiske vanskeligheder kan Ravlin have haft sit motiv til at begå et falskneri. Han har rimeligvis fra først af regnet med, at borerne ville give et gunstigt resultat. Da det forventede fund af værdifulde råstoffer udeblev, og Ravlin samtidig havde vanskeligt ved at skaffe den fornødne kapital til at videreføre arbejdet, har han sikkert følt sig fristet til på kunstig vis at fremskaffe et resultat, der gav ham ret til at opnå en langvarig koncession på Danmarks undergrund og samtidig sikrede en fortsættelse af borerne.

Jævnside med politiundersøgelser har

udvalgets geologer i samarbejde med den tilkaldte engelske geolog foretaget en geologisk undersøgelse af sagen. Resultatet af denne undersøgelse er blevet, at en saltforekomst i 958 m dybde må være fremmed for sine omgivelser, da de geologiske forhold på stedet ikke frembyder mulighed for aflæring af et saltlag. Den eneste mulige geologiske forklaring på salts tilstedeværelse under de givne omstændigheder er herefter, at saltkærnen er en del af en saltlire, der fra en salthorst i dybet er presset op gennem en revne i de overliggende lag. Efter de foretagne gravimetriske målinger kan det imidlertid ikke antages, at der findes en salthorst i nærheden af borestedet, og der findes ikke i kernematerialet fra boringen noget, der tyder på, at den for saltlirens indpresning nødvendige revne har kunnet dannes. Den engelske geolog, der alene har fået det geologiske materiale forelagt, udtaler da også, at dette materiale giver anledning til alvorlig tvivl om saltkærnenes oprindelse.

Udvalgets geologer har i øvrigt konstateret, at saltkærnen frembyder så stor lighed med stensalt fra det tyske „Werk Asse“, hvorfra det af Østman i Odense indkøbte salt sandsynligvis stammer, at den kan være fremstillet af stensalt fra dette saltværk.

På grundlag af det indsamlede materiale har udvalget herefter afgivet følgende konklusion:

„Når udvalget på det foreliggende grundlag skal foretage en bedømmelse af, om Ravlins saltfund ved Harte den 13. november 1936 må anses for ægte eller uægte, må naturligvis henses til, at Ravlin ikke har tilstået noget bedrageri, og at Østman ej heller har tilstået at have medvirket til et sådant. På den anden side er der mange væsentlige forhold, der peger imod ægtheden, således navnlig Østmanns gennem alle afhøringer fastholdte forklaring om hans iagttagelser af visse mistænkelige omstændigheder, hans compromitterende breve og hans notater, Ravlins økonomiske situation i efteråret 1936 og hans på væsentlige punkter selvmodsigende og usande forklaring samt hele det geologiske materiale. Alle disse forhold udgør i forbindelse med det i øvrigt oplyste så stærke indicier, at der for udvalgets medlemmer ikke består tvivl om, at saltfundet er et falsum.

Udvalget må således hævde som sin opfattelse, at det ved Ravlins boring den nævnte dag fremkomne saltstykke ikke hidrører fra Harte, og at Ravlin har begået et bedrageri over for den danske stat ved